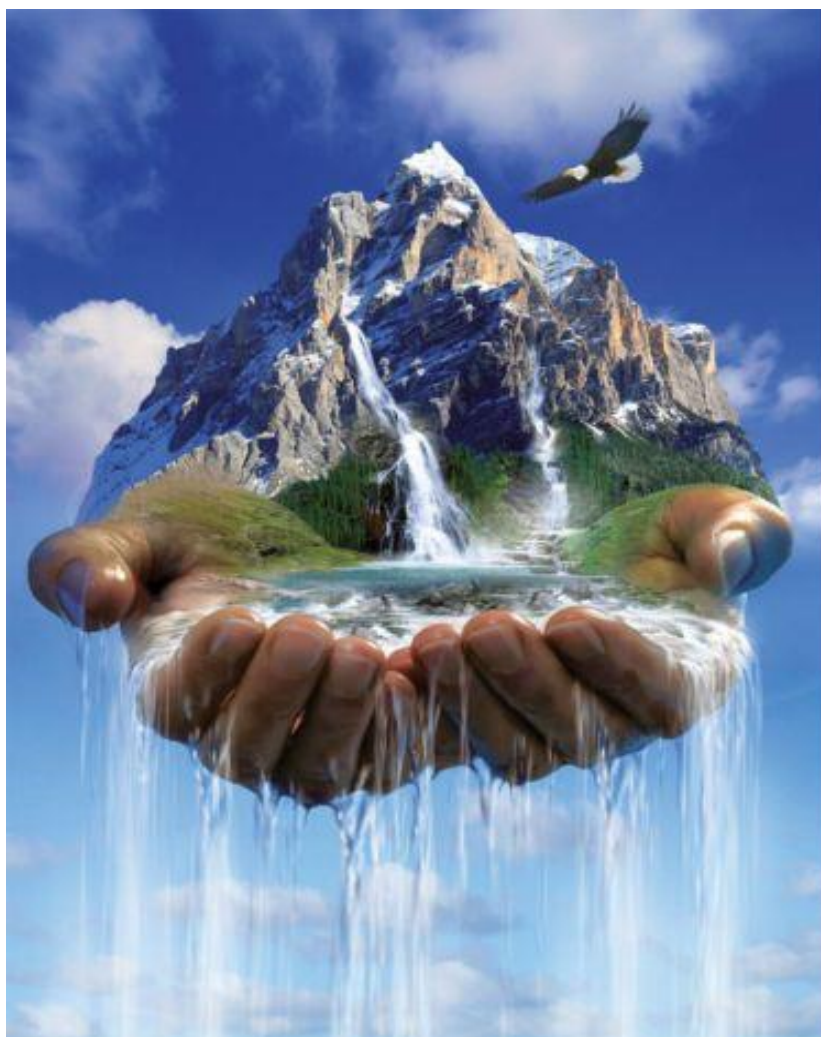

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

19 березня 2025 р

м. Київ

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професор.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професор;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцент;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професор;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2025. – 298 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) відображено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: вплив довкілля на здоров'я людини, профілактику й лікування захворювань, епідеміологічні виклики, безпеку харчових продуктів, умови праці та медичного забезпечення у воєнних умовах. Основний акцент – міждисциплінарні зв'язки екології й профілактичної медицини, що має на меті: гармонізувати науково-дослідну діяльність у межах «Єдиного здоров'я» з політиками ЄС, готувати фахівців і сприяти післявоєнному відновленню України.

УДК _613+574]:061.3

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове

Оргкомітет конференції вважав за доцільне залишити авторські тексти без змін

© НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О.Богомольця

заключному етапі математичного аналізу виконується поглиблене оброблення та змістовний аналіз з метою побудови математичних моделей, визначення ризиків, обчислення прогнозів, інтегральних оцінок, критеріїв тощо.

б. Висновки та представлення результатів. На основі отриманих результатів статистичного оброблення виконують вербалізацію результатів і формулюються висновки. Подання кінцевих результатів повинно бути у максимально простому і чіткому вигляді, зручному для сприйняття кінцевим користувачем, за допомогою графічних засобів. Для підтвердження висновків необхідно наводити статистичні характеристики їх істинності.

ВИВЧЕННЯ ДИНАМІКИ ВМІСТУ ДІЮЧИХ РЕЧОВИН ФУНГІЦИДНОГО ПРЕПАРАТУ В ҐРУНТІ ТА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУРАХ

Антонюк К.П., Голобородько С.М., Коршун О.М.

Інститут гігієни і екології НМУ імені О.О. Богомольця

Для захисту культур в агропромисловому комплексі України широко використовують засоби захисту рослин. Кожен рік на ринок виходять нові пестицидні препарати, одним з яких є Радикал Нео, КС (д. р. – азоксистробін, 250 г/л + боскалід, 150 г/л). В 2024 році були проведені дореєстраційні випробування фунгіциду Радикал Нео, КС на ріпаку, соняшнику, сої, цукровому буряку з нормою витрати препарату 0,8 л/га, двократно.

Метою нашої роботи стало визначення динаміки вмісту діючих речовин – азоксистробіну та боскаліду – в заявлених культурах та ґрунті.

Для визначення діючих речовин препарату у вище вказаних культурах та ґрунті в Україні затверджені методичні вказівки (МВ), які ґрунтовані на методі високоефективної рідинної хроматографії, з межами кількісного визначення:

- азоксистробіну в насінні ріпаку, соняшнику, зерні сої – 0,2 мг/кг (МВ № 879-2009, № 828-2008, № 989-2009 відповідно), цукровому буряку – 0,1 мг/кг (МВ № 829-2008), ґрунті – 0,01 мг/кг (МВ № 220-2000);

- боскаліду в насінні ріпаку та соняшнику, ріпаковій та соєвій олії – 0,05 мг/кг (МВ № 830-2008, № 943-2009, МВ розроблені за нашої участі та подані на затвердження, 1953-2024), зерні сої, цукровому буряку, ґрунті та соняшниковій олії – 0,1 мг/кг (МВ № 1462-2018, № 1460-2018, № 453-2003, №943-2003).

При дослідженні використовували аналітичні стандарти азоксистробіну та боскаліду 99,7 % та 99,0 % чистоти відповідно. Хроматографічний аналіз проб на вміст досліджуваних сполук проводили на рідинному хроматографі фірми Шімадзу (Японія) з діодно-матричним детектором.

Проби сільськогосподарських культур та ґрунту були відібрані в день обробки, через певні проміжки часу та на момент збору врожаю.

Вміст азоксистробіну в ґрунті під соняшником, ріпаком та соєю в день обробки становив 0,26 мг/кг, 0,07 мг/кг та 0,02 мг/кг відповідно. В подальшому вміст діючої речовини знижувався і становив на 3 та 7 доби після обробки 0,13 мг/кг та 0,03 мг/кг під соняшником та був нижчим межі кількісного визначення (МКВ) під ріпаком та соєю. Вміст боскаліду в пробах ґрунту під досліджуваними культурами в день обробки, на 3 та 7 доби був нижче МКВ методу. На момент збору врожаю вміст обох діючих речовин в ґрунті був нижче відповідних МКВ, на всі терміни дослідження вміст азоксистробіну та боскаліду в ґрунті не перевищував медико-санітарні нормативи – 0,3 мг/кг та 0,4 мг/кг відповідно.

У пробах стручків ріпаку, кошиків соняшнику, бобів сої та гички цукрового буряку, що відповідали дню обробки, вміст азоксистробіну було визначено у діапазоні (3,20 – 11,88) мг/кг, боскаліду – у діапазоні (1,11 – 5,75) мг/кг. В подальшому вміст обох сполук по вегетації культур знижувався. В насінні ріпаку і коренеплодах цукрового буряку на 30 добу після обробки та зерні сої на 35 добу вміст обох діючих речовин був нижче відповідних МКВ. В урожайних пробах насіння ріпаку, соняшнику, зерна сої та коренеплодах цукрового буряку вміст азоксистробіну та боскаліду не перевищував МКВ та відповідні медико-санітарні нормативи. Вміст боскаліду в оліях, що були

отримані з урожайних проб насіння ріпаку, соняшнику та зерна сої, не перевищував відповідні МКВ.

Висновок. Встановлено, що на момент збору урожаю залишкові кількості діючих речовин фунгіциду Радикал Нео, КС в насінні ріпаку, соняшнику, зерні сої, коренеплодах цукрового буряку не перевищували відповідні медико-санітарні нормативи. Отримані результати дозволили обґрунтувати строки очікування до збору урожаю зазначених культур.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВОДОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ

Бабієнко В.В.¹, Мокієнко А.В.², Валькевич Д.В.¹

¹Одеський національний медичний університет

²Національний університет «Острозька академія»

Аналіз сучасних глобальних наукових трендів щодо вивчення сільського водопостачання у контексті основних проблем, викликів, ризиків та шляхів їх подолання дозволив сформулювати наступне: загальновизнані рекомендовані ВООЗ підходи до управління ризиками для забезпечення безпечної питної води в невеликих сільських системах питного водопостачання не працюють у зв'язку із обмеженістю людських, фінансових та адміністративних ресурсів.

Як показують численні дані літератури, у країнах із низьким та середнім рівнем доходів недостатнє усвідомлення сільським населенням очевидної необхідності знезараження води є основною перешкодою правильного, послідовного та постійного використання, яке за реальними оцінками знаходиться на низькому рівні. Тут ефективність децентралізованого водопостачання у порівнянні із централізованим значною мірою залежить не тільки і не стільки від наявності ресурсів, але й від багатьох суб'єктивних негативних факторів на кшталт індивідуального прийняття, рівня обізнаності, інтелектуальних, культурних та ментальних чинників.

Проблема забезпечення сільського населення якісною питною водою за